

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 15 mei 2025 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, mevrouw D.S. Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders
De commissieleden	:	de heer M.P. Hornis (50PLUS), de heer J. de Boer (VVD), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw M. Kuipers-Hekhuis (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer K. Bosma (PVV), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), de heer B.J. Mulder (PvdA), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos deelt vooraf mee dat er problemen zijn met de livestream, maar de vergadering wordt wel opgenomen. Daar er bovendien in een commissie geen besluiten worden genomen, wordt de vergadering toch om 19.30 uur gestart. Hierna opent **voorzitter H.A. Bos** de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium: n.v.t.

3. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

4. Rondvraag

D66 is net als alle overige fracties aangeschreven door flatbewoners aan de Weerdingerstraat (Emmen) die een zeer zorgwekkend beeld schetsen over ernstige woon- en drugsoverlast, achterstallig onderhoud en een verstoorde verhouding met Lefier. Welke rol ziet het college bij het laatste? Hoe zijn de vele soorten overlast zo snel mogelijk aan te pakken?

Burgemeester Van Oosterhout blijft weg bij de verhouding tussen deze huurders en Lefier, daar de gemeente er niet over gaat. Na enige bemiddeling door de gemeente is Lefier wel weer bereid tot gesprek met de bewoners. De veiligheidsproblematiek ter plekke was al bekend, maar de melding geeft er blijk van dat de zaak nu wel verergert. De aanpak van de drugsoverlast is (juridisch) vrij complex, zeker in een huursituatie. In het Veiligheidsoverleg is met het gemeentelijk woonteam en de politie afgesproken om tot een gericht plan van aanpak voor deze flat te komen. Daar zijn ook meerdere ketenpartners bij nodig. Na het volgende overleg (20 mei) wordt dit teruggekoppeld.

50PLUS ziet in de gemeentegids van 2025 achterhaalde en onvolledige informatie staan over de politieke partijen, politie, musea e.d. Dat geldt ook voor de digitale info achter de QR-code. Kunnen B&W stappen zetten richting de ondernemers die in de gids hebben geadverteerd?

Burgemeester Van Oosterhout zegt dat de gemeentegids niet meer door de gemeente wordt vervaardigd, maar door een bedrijf. De oplage is de laatste jaren ook veel kleiner dan voorheen. Na het drukken kan er informatie wijzigen: in het colofon wordt de organisaties ook opgeroepen om

fouten door te geven. De gemeente doet dat alleen voor de onderdelen waar zij zelf over gaat: het voorwoord van de burgemeester en de algemene gemeente-informatie. Dat de info achter de QR-code niet klopt, wordt nog doorgegeven aan het uitvoerende bedrijf.

PvdA opperde bij behandeling van de Cultuurnota het invoeren van een kortingskaart uit een ontwikkelbudget om inwoners of toeristen voor een bezoek aan meerdere culturele instellingen te interesseren. Wat is de voortgang hierin?

Volgens **wethouder Keen** is er één gesprek gevoerd met de instellingen over welke kortingsacties of samenwerkingen er al lopen, zoals die tussen Veenpark en Collectie Brandts. Na deze inventarisatie volgt op termijn een vervolgoverleg over nieuwe collectieve acties.

VVD is met de ChristenUnie, die deze rondvraag mede stelt, verheugd over de rijksfinanciering voor de Nedersaksenlijn. Welke concrete vervolgstappen gaat de gemeente zetten? Is het tracéonderzoek al gestart? Is er voldoende ambtelijke capaciteit om het project op te pakken of zijn er investeringen in de bezetting nodig?

Wethouder Wanders is ook verheugd over de belangrijke stap van genoemde financiering in de Voorjaarsnota: die moet overigens nog wel vastgesteld worden in beide Kamers. Het college gaat zich samen met het Rijk en andere betrokken provincies en gemeenten richten op een actieve bijdrage aan de procesvoorbereiding en –inrichting met o.a. de MIRT-verkenning, die het Rijk naar verwachting eind dit jaar zal opstarten. Het tracéonderzoek maakt daar deel van uit. Er is vanwege het benodigde specialisme op meerdere vakgebieden extra menskracht nodig. Dit vergt interne prioritering en extra procesfinanciering: B&W komen daar later op terug.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

6A. Herstel voormalig Biochron ten behoeve van huisvesting DIEP

Eerste termijn

Wakker Emmen is blij dat de raad steeds goed geïnformeerd wordt over de voortgang, zoals via een aparte informatieavond en het raadsvoorstel zelf. Toch is de aansprakelijkheid bij de verbouwingsproblemen van het voormalige Biochron een vervelende kwestie. Er moet nu echt wat gebeuren. Als er toch een compromis moet komen en langer uitstel veel extra geld kost, waarom was dat compromis er dan niet eerder? Geeft de aannemer straks ook de garantie dat de problemen inderdaad structureel zijn verholpen? Er wordt 1,5 ton gereserveerd voor procedurekosten en interne inzet. Hoe is dit bedrag opgebouwd? Als het akkoord met de aannemer er komt, dan moet hij ook met de grootste spoed aan de slag gaan. Wanneer is het geheel afgerond? Er zijn drie opties: 1) een juridische procedure, met als voordeel kostenbesparing (jaarlijks 27.000 euro) en als nadelen veel vertraging, meerkosten (5 ton) en een twijfelachtige uitkomst; 2) akkoord gaan met dit voorstel: nadeel 27.000 euro per jaar kosten, maar als voordeel de besparing van 5 ton en snellere oplevering; 3) niets doen: de kosten blijven en de aanblik van het gebouw blijft slecht. Alles overwegend resteert voor Wakker Emmen niets anders dan akkoord te gaan met het raadsvoorstel.

PvdA gunt DIEP een mooie, beeldbepalende plek in het Rensenpark, maar de beoordeling van dit voorstel moet wel zuiver blijven daar het hier een bouwproject betreft. De gemaakte afspraken met de aannemer als elegantere, duurzame oplossing met een betere bouwmethode voor natuursteen, lijken ook de PvdA beter dan een rechtszaak. Helemaal daar de kans is dat de gemeente in het ongelijk wordt gesteld, en ook de vertraging groot is. De extra kosten zijn 2,5 miljoen waarvan de gemeente voor 6 ton staat, de rest is voor de aannemer. Toch knaagt dit: het is niet de eerste keer dat de gemeente met de rug tegen de muur staat. De ambtelijke expertise is er zeker en heel veel projecten gaan ook goed, maar overziet men nog wel alles bij dit soort projecten? Neemt men tijd de juiste besluiten, waar nodig gestaafd door extern onderzoek? Deze vragen zijn geen brevet van

onvermogen, het kan waardevolle inzichten geven. Op de kosten letten is een deugd, maar zeker in deze dure tijden is aan te raden om her en der minder op de euro zitten bij begrotingen van complexe projecten als het Biochron. Eigenlijk is de keuze tussen een bouwput als open wond en een reparatie geen keuze. Hoe hard zijn de gemaakte afspraken? Is de opening nog eind dit jaar te verwachten of dreigt financieel een ‘DIEP’ zwart gat?

CDA begrijpt dat de coalitie (meerderheid) al voor dit voorstel is, maar heeft toch een inbreng. De bouwkundige problemen met meerkosten zijn helder. Vier keer noemt het voorstel dat de aannemer primair verantwoordelijk is, enkele deskundigen onderschrijven dat ook. Toch gaat de gemeente in het voorstel de helft van de kosten (3,5 ton) dragen. Welke voorbeeldfunctie heeft de gemeente als zij toegeeft zodra een aannemer een kik geeft? Hij is niet meer bereid garantie te geven op de oorspronkelijke oplossing, maar hoe is de garantstelling bij de gunning gegaan? De aannemer kan toch niet onder zijn aansprakelijkheid uit? De andere geveluitvoering zou een verbetering zijn, maar de eerste oplossing was volgens deskundigen uitvoerbaar; de aannemer ging de fout in. Dan is er geen betere, maar een andere uitvoering (2,5 ton extra voor de gemeente). Bij de bijkomende kosten door de langere doorlooptijd kan de fractie zich wél iets voorstellen. Zij heeft moeite met besluitpunt 2 om de (rente)kosten uit te smeren over 40 jaar, aangezien de volgende generatie daar niets voor terugkrijgt ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp. Dus moet de gemeente haar verlies op dit moment in zijn geheel nemen uit het exploitatieoverschot of de algemene middelen. Hoe kijken de andere fracties daartegenaan?

VVD ziet een point of no return bij dit project, met wederom meer gemeenschapsgeld dat naar de verbouwing van het Biochron gaat. Vanaf het begin af aan was – en blijft – de fractie consistent tegen op dit project. Zij heeft meermalen gewaarschuwd voor dit megalomane plan en krijgt nu, helaas, wederom gelijk. Het dieptepunt van 2024 wordt met dit voorstel nog dieper: totaal 10 miljoen euro, bijna het dubbele van de eerste raming. Er is wel goed onderhandeld. Een rechtsgang gaat mogelijk nog meer geld kosten: daar zit de VVD sowieso niet op te wachten. Ook verdere vertraging is onwenselijk, anders blijft het gebouw bovengronds ook een drama. De aannemer neemt een fors extra bedrag voor zijn rekening. Zijn er afspraken gemaakt over tegenprestaties? Trekt het college hier lering uit voor toekomstige projecten om situaties als deze te voorkomen? Een deel van het naburige Hospeshuis moest worden gesloopt door deze verbouwing. Wat betekent de geconstateerde betonrot voor het budget? De VVD kan zich vinden in het CDA-plan om de kosten in één keer te nemen en niet uit te smeren over 40 jaar.

SP benadrukt dat de komst van DIEP een waardevolle aanvulling is voor Emmen op een plek waar erfgoed, educatie en digitale beleving samenkomen in een passende huisvesting. Tegelijk moet de gemeenschap opnieuw bijdragen aan herstel van bouwfouten, die in principe voor rekening komen van de aannemer, die zijn verantwoordelijkheid niet erkent. Toch kiezen B&W voor een pragmatische oplossing daar zij de forse meerkosten vinden opwegen tegen de vertraging en onzekerheid van een rechtszaak. Op zich begrijpelijk, maar dit kan niet de norm zijn. Hiermee wordt het belang van zorgvuldig opdrachtgeverschap en goed toezicht nog maar eens onderstreept. Hier moet het college dus lessen uit trekken. Positief is dat het de verantwoordelijkheid neemt om verdere vertraging en schade te voorkomen, de aannemer nog steeds de meeste kosten en het hele vervolgrisico draagt en de realisatie van DIEP eindelijk rond kan komen. Daarom is de SP voorzichtig positief over dit voorstel, maar wel met de duidelijke boodschap dat dit geen blauwdruk mag worden voor toekomstige projecten. Fouten van aannemers mogen de gemeenschap geen geld kosten. De inwoners verdienen zorgvuldigheid, openheid en publieke investeringen die ten goede komen van iedereen.

PVV ziet dat de gemeente ongewild verstrikt is geraakt in de verbouwing van het Biochron, een technisch en financieel probleemgeval: lekkages en vochtproblemen in de gevelbekleding met een

fors extra kostenplaatje, te wijten aan de uitvoering door de aannemer. Die heeft verzaakt dit tijdig te melden. Toch vraagt het college een bijdrage van ruim 7,5 ton gemeenschapsgeld. Juridisch procederen kan, maar kost al snel net zo veel of meer, duurt jaren en zorgt voorlopig niet voor onderdak voor DIEP. Ondertussen lopen de kosten door. Een radicaal alternatief als de sloop van het Biochron is ook een optie. Er komt een moment dat de vraag reëel is of herstel nog verantwoord is. Maar ook sloop is waardevernietiging. Soms moet de gemeente haar verlies nemen, hoe zuur ook. Dat is hier de verstandigste weg, maar deze pragmatische keuze wringt wel erg. De PVV had de 7,5 ton liever besteed aan woningbouw, voorzieningen of bestaanszekerheid. Het college moet hier een duidelijke les uit trekken, niet alleen technisch maar vooral procesmatig, met betere contractuele afspraken om dit in de toekomst te voorkomen. Een aannemer die verantwoordelijkheid weigert te nemen voor eigen fouten, toont onbetrouwbaar gedrag en dat moet de gemeente niet accepteren. De fractie oppert deze aannemer voortaan uit te sluiten voor nieuwe aanbestedingen. Vinden B&W anders, dan hoort de PVV graag de overwegingen. Zij twijfelt erg bij dit voorstel en zal alleen onder protest ermee akkoord gaan onder de toezegging dat de gemeente voortaan eerder, duidelijker en zakelijker optreedt in dit soort trajecten.

ChristenUnie is onverkort voorstander van de huisvesting van DIEP in het historische Renssenpark, een unieke plek met rijke historie. Het loopt nu wel uit de hand en dat met de grote vertraging die er al was. De gemeente kan op haar strepen gaan staan met een juridische procedure omdat zij overtuigd is van haar eigen gelijk, maar de uitkomst is onzeker en levert niet veel op – hoe pijnlijk ook. Hopelijk komt er voor het vervolg een goede verdeling van de verantwoordelijkheden en risico's. Tegelijk blijft dit knagen. Hoe kijkt de gemeentelijke jurist naar dit getouwtrek? Zitten de contracten wel goed in elkaar? Zijn deze risico's bij andere projecten te voorkomen? Is er bij deze grote projecten (meer) externe expertise nodig? De gemeente gaat prat op circulair bouwen. Des te spijtiger is het dat i.c. het natuursteen niet te hergebruiken is. Is dit af te dekken met voorwaarden? Uitsmeren van het krediet over 40 jaar kan voortvloeien uit het activabeleid en lijkt niet anders te zijn dan de eerste financiering: ook over 40 jaar. De fractie is benieuwd naar de motivering van B&W.

D66 herinnert eraan dat dit niet de eerste tegenvaller rond DIEP is. Het voorstel is niet goed onderbouwd. De gemeente blijft vinden dat de aannemer primair verantwoordelijk is en een en ander niet heeft gesignaleerd. Hoe kan de rechtsgang dan onzeker zijn? Die juridische inschatting en deskundigenadviezen zijn niet gedeeld, ondanks vragen. De totale gemeentebijdrage van 6 ton in het totaal van 2,5 miljoen lijkt gunstig. Maar de kosten van 1,5 miljoen voor herstel naar het oorspronkelijke ontwerp had de aannemer contractueel altijd al moeten maken. Nu draagt de gemeente meer bij aan de verbetering dan de aannemer en deelt de kosten van het meerwerk, wat de gemeentepositie een stuk minder rooskleurig maakt. De onderbouwing van de juridische kosten is summier. Dat de steigers laten staan 2 ton kost, is onwaarschijnlijk en de extra huurkosten zijn gebaseerd op de oude locatie Noordbarge, terwijl DIEP al langere tijd in het Renssenpark zit. Voorts is het opmerkelijk dat het woord 'precedent' hier geen enkele keer wordt gebruikt, in tegenstelling tot andere voorstellen. Waarom geen soberder alternatief voor het entreegebied, juist gezien de stemverhouding bij de gehele oppositie bij het voorstel uit 2020 en continu opstapelende kosten en onzekerheden rond het Renssenpark? D66 had graag de pro's en contra's en het kostenplaatje daarvan willen weten. Voorliggende keuze tussen dit onderhandelingsresultaat en een dure en lange juridische procedure met onzekere uitkomst, is te kort door de bocht en oneerlijk richting inwoners. Er zijn genoeg andere plekken die ook investeringen verdienen en de inwoners daar zullen alleen onthouden dat dit geld niet naar hun project gaat.

DIEP krijgt van harte steun van **GroenLinks**, want kunst en cultuur verdienen een stevige plek in Emmen, met het Renssenpark als prachtige locatie. Toch is er een nieuwe forse financiële tegenvaller en helaas niet de eerste. Bij de bouwfouten ziet GroenLinks gebrek aan gemeenteregie.

De gemeente moet weer in control zijn. Extra wrang is dat de schade echt onder verantwoordelijkheid van de aannemer valt, terwijl een juridische procedure veel tijd en geld kost. De pragmatische houding is begrijpelijk, maar als B&W zo overtuigd zijn van hun gelijk, zouden zij juist juridische stappen kunnen zetten of steviger in dit verhaal gaan zitten. Nu lijkt het alsof de gemeente een behoorlijk deel zelf betaalt en lijkt 7,5 ton in het totaal mee te vallen. Maar elke euro extra gaat ten koste van alle andere waardevolle initiatieven in het park en het kan precedenten scheppen bij andere aannemers. Daarom moeten B&W zich maximaal inzetten om meer schade te verhalen en beter te motiveren waarom juridische stappen onwenselijk zijn. Ook moet er inhoudelijk en financieel meer grip komen op het project. Een goede toekomst voor DIEP in het park vraagt om zorgvuldige en professionele uitvoering. Het college moet dit voortaan beter laten zien en meer in control zijn.

Hart voor Emmen heeft geen zin hier nog uitgebreid woorden aan vuil te maken. ‘In for a penny, in for a pound’: er is toch al te veel geld uitgegeven, dus kan er nog wel een paar ton bij. Alsof dat gemeentebestuur geworden is. Door dit voorstel te steunen moet de gemeente extra waakzaam op precedentwerking zijn. Projectbeheersing mag falen, want de gemeente lost het toch wel op. Het moet niet zo zijn dat de verantwoordelijken hun fouten niet op eigen kosten hoeven te herstellen omdat de gemeenteraad er wel extra geld bij doet. Hart voor Emmen wenst hier niet in mee te gaan.

50PLUS vindt dat het bedrag van 27.000 euro alleen voor het eerste jaar geldt, in het laatste jaar is dat 19.000 euro. Kan dit nog aangepast worden? Vanaf het begin meende de fractie dat de acht subsidieblokken van DIEP niet passen in de omgeving rond de Grote Kerk. Zo langzamerhand is wel duidelijk dat dit project ook een blok aan het been van de gemeente is geworden. Maar zij moet wel verder. Het eindresultaat is niet het gewenste, maar het voorstel om geen juridische strijd met de bouwer aan te gaan, is verstandig. De fractie smeert de kosten liever uit over tien of twintig jaar dan wat het CDA voorstelt: in één keer. Immers, de rente is nu slechts 1,1% en andere leningen tegen een hoger percentage afsluiten kan straks weleens niet voordelig zijn.

Het gaat het **CDA** meer om de principiële vraag of de gemeente de kosten naar volgende generaties wil doorschuiven,

50PLUS denkt daarom dat dit ook over tien of twintig jaar is op te lossen.

Reactie college

Wethouder J. Bos zegt dat niemand op deze situatie zit te wachten. De oorzaak en verantwoordelijkheid voor de uitvoeringsfouten liggen bij de aannemer, bevestigd door de leverancier van het natuursteen die ook de juiste verwerkingsinstructies heeft meegegeven. De gemeente had wel degelijk de regie en greep direct in toen dit aan het licht kwam. De volledige buitenschil was toen al nagenoeg aangebracht, dus resteerde er geen andere optie dan grootschalig herstelwerk. Op dat moment was er ook geen aanleiding te veronderstellen dat de constructie niet goed was. Van beide kanten heeft een expert uitgebreid onderzoek gedaan. Het college won juridisch advies in waaruit blijkt dat de gemeente in haar recht staat. Echter, de aannemer weigerde de buitenschil te herstellen tot de oorspronkelijke situatie. De contractuele garantie betreft niet alleen het herstel, maar ook de oorspronkelijk hout- en betonrot e.d. Na de onderhandelingen met de aannemer komt het college met dit voorstel, want daar wilde de aannemer wel (totale) garantie op geven. Daarbij vonden beide experts het alternatieve ontwerp goed. Daar zitten meerkosten in. De gemeente heeft lager ingezet dan 7,5 ton, maar daarover is stevig onderhandeld tot het punt dat er niet minder in leek te zitten voor de gemeente. Maar wel met als bijzondere clausule dat alle risico's (herstelwerk, meerwerk en minder uitbetalingen uit verzekeringsclaims) hierna voor rekening van aannemer komen.

Wakker Emmen vraagt of er later nog meerkosten kunnen komen voor de gemeente.

Wethouder J. Bos zegt dat het hierbij blijft. De garantie wordt conform de oorspronkelijke overeenkomst afgegeven door de aannemer voor het vervolg. Dit wordt na instemming van de raad uiteraard schriftelijk vastgelegd.

PVV vraagt zich af wat die garantie inhoudt als de aannemer nu al voor zijn verantwoordelijkheid wegloopt.

Wethouder J. Bos nuanceert dat de aannemer vindt dat hij niet verantwoordelijk is en die daarom niet zou hoeven nemen. Het college is het daar niet mee eens. Dat leidde tot lange, heftige discussies, maar de aannemer bleef bij zijn standpunt. Naast een rechtsgang is nog een derde alternatief afgewogen dat de gemeente de reparatie voorfinancierde in afwachting van een rechtszaak. Maar de aannemer wilde dat niet; hij wilde het project afronden; vandaar dit voorstel. De 1,5 ton eigen inzet betreft externe onderzoeken, de (onvoorziene) ambtelijke inzet en kosten voor afronding (bouwbegeleiding en afstemming met aannemer). Voor het gemeenteaandeel in het meerwerk staat nu 50% op papier, maar als de werkelijke kosten hoger worden, is de heel heldere afspraak dat die voor rekening van de aannemer komen. De kapitaallasten worden conform beleid uitgesmeerd over 40 jaar. Als de raad besluit om deze in één keer ten laste van de exploitatie of algemene middelen te brengen, zullen B&W zich daar niet tegen verzetten. Meteen na akkoord van de raad met dit voorstel verstrekt de gemeente een nieuwe definitieve opdracht aan de aannemer. Dit was inderdaad een van de lessons learned uit dit project om in de toekomst beter circulair materiaal te gebruiken.

Wakker Emmen informeert naar een inschatting van de nieuwe planning. En strookt de 40 jaar wel met het activabeleid?

Volgens **wethouder J. Bos** is de planning nu nog niet exact bekend. Afspraak is wel dat de aannemer na de opdracht direct gaat bestellen en bouwen na ontvangst van het geleverde natuursteen. De oplevering wordt dan eind 2025 verwacht. De 40-jaarstermijn geldt voor opname van krediet dat geactiveerd wordt. Maar het totaal is ook uit de algemene reserve te halen en dan gaat het activabeleid niet op. De kans is heel groot dat de rechter de gemeente in het gelijk zou stellen. De praktijk leert dat elke partij in zo'n proces altijd wel een steekje heeft laten vallen en de rechter dan beide partijen opdraagt er alsnog uit te komen. Als die rechtszaak langer duurt, kan het totaalbedrag nog wel meer worden dan 2,5 miljoen. Van de betonrot zijn B&W op de hoogte, maar daarvoor wordt binnen het budget naar een oplossing gezocht. De aannemer is niet zozeer onbetrouwbaar, hij is er nu eenmaal van overtuigd dat de schuld niet bij hem ligt. De gemeente heeft in het traject niets fout gedaan en heeft direct ingegrepen toen de fouten werden ontdekt. Wel zou men van de wijze van hergebruik van natuursteen kunnen leren en men had de 7,5 ton extra anders kunnen besteden. Het college heeft zich ingespannen om dat aandeel zo laag mogelijk te krijgen in de onderhandelingen. De bedragen van noodsteigers, extra huur etc. zijn gecalculeerd op ervaring en 'best professional judgement'. Al zijn ze niet exact in te schatten, ze kunnen in principe wel hoger worden dan dit voorstel. Versobering van de parkentree is niet overwogen. De raad heeft dat ook niet opgedragen. Het college heeft dus ingestoken op het budget dat de raad eerder heeft vastgesteld.

Tweede termijn

Wakker Emmen spreekt van 'zonde geld'. Liever had de fractie een andere uitkomst gezien. Maar soms moet de gemeente voor een pragmatische oplossing gaan. De gedachte om het extra krediet in één keer te nemen vindt Wakker Emmen goed klinken.

PvdA vindt het in één keer nemen van het krediet ook een chique gedachte. Kennelijk kan de gemeente vol vertrouwen een rechtszaak aanspannen, maar als de rechter gebiedt om er alsnog minnelijk uit te komen, is dat inderdaad verspilde tijd en moeite. De beantwoording van de wethouder is verder duidelijk.

CDA was eerst bang voor de precedentwerking, maar de wethouder heeft de fractie overtuigd met het verhaal over de verwijzing door de rechter. Het CDA neigt in te stemmen met besluitpunt 1 en neemt in de raadsvergadering het voortouw met een amendement voor besluitpunt 2.

VVD wacht dat amendement af. De zeer duidelijke uitleg van de wethouder over het hoe en waarom neemt veel twijfel weg bij de fractie over dit voorstel. De oplevering eind 2025 is ambitieus, maar voorjaar 2026 zou ook mooi zijn.

PVV hoort de wethouder over een patstelling spreken. Toch vindt de fractie dat de gemeente de regie moet nemen en de aannemer moet uitsluiten van toekomstige aanbestedingen. De gemeente moet laten zien dat dit soort gedrag gevolgen heeft.

ChristenUnie neigt na de toelichting van de wethouder naar instemming met het voorstel. De leerpunten kunnen, naast circulair materiaalgebruik en de financiële tegenvaller, ook raken aan de organisatie van het interne proces bij dit soort projecten; financieel loopt het ook niet helemaal in de pas. Daar wil de fractie graag verder over nadenken met B&W gezien de verwachte toename in het aantal grote projecten.

D66 ziet dat er bij nader inzien wel degelijk deskundigenrapporten bij de stukken zitten; daar gaat de fractie nog induiken. Zij kan zich vinden in de uitleg van de wethouder, maar dit is wel zonde van het geld en moet niet weer gebeuren. De ongerustheid over de precedentwerking is ook nog niet weggenomen. De fractie heeft nog geen definitief standpunt ingenomen.

Voor **GroenLinks** blijft het enorm vervelend dat zo geld verloren gaat dat niet naar andere investeringen in het park kan gaan. Hopelijk krijgt dit geen precedentwerking richting andere aannemers. Een van de te leren lessen is om bij grote bouwprojecten goed in control te zijn en blijven en goed toezicht te hebben op de uitvoering.

Reactie college

Wethouder J. Bos neemt de opmerkingen in de commissie over ‘lessons learned’ ter harte qua inhoudelijke en procesmatige kennis en capaciteitsomvang, om intern nog eens goed te evalueren of de organisatie in control is bij dit soort (grotere) projecten. Wel benadrukt hij dat de gemeente in deze casus geen fouten heeft gemaakt. Het college blijft van mening verschillen met de PVV over de vermeende onbetrouwbaarheid van de aannemer en het uitsluiten van komende aanbestedingen.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat.

6B. Ontwerp Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS) Drenthe 2026-2029

Eerste termijn

Hart voor Emmen ziet dat het budget op papier neutraal is, maar de praktijk lijkt weerbarstig. Emmen is geen doorsneegemeente, maar huisvest relatief veel grote bedrijven. De keuzes in de UHS gaan verder dan de wettelijke vereisten, stuk voor stuk begrijpelijke punten maar ze kosten tijd en capaciteit. Dat de extra inzet wordt opgevangen binnen het budget, betekent elders minder inzet. Die balans pakt oneerlijk uit voor Emmen met veel milieubelastende locaties, met meer risico en uitvoeringsdruk. De rol van de inwoner als meldingsplichtige, overtreder en iemand die zich aan de milieuregels moet houden, is eenzijdig. Nergens wordt hij gekwalificeerd als kennisdrager, mede-probleemdrager of gesprekspartner. Dat is een gemis en in strijd met de lijn van de Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur: het uitblijven van voortgang in leefomgevingsbeleid doordat gemeenschappen structureel worden uitgesloten. Zo krijgt de inwoner geen stem in wat hij belangrijk vindt. Dat is niet van deze tijd. Welke UHS-ambities zijn bovenwettelijk en hoe worden

die financieel verantwoord? Wat betekent dit plan voor Emmen qua inzet en kosten? Hoe krijgen de inwoners een plek in dit beleid als volwaardige partners?

PVV leest dat de UHS-strategie de omgeving schoon, gezond en veilig moet houden. De grootste zorg van de fractie betreft het te ver doorschieten in regels en controles. Helpt dit wel echt het milieu? De overheid maakt het alleen maar ingewikkelder met afvinklijstjes en papierwerk, terwijl het echte werk op straat en in bedrijven moet gebeuren. Milieubeleid vraagt om vakmanschap, gezond verstand en lokaal maatwerk. Daarbij is een bredere, zorgelijke trend te zien dat de gewone burger de regels niet meer begrijpt, zich niet gehoord voelt en het vertrouwen verliest.

ChristenUnie kan dit in het algemeen volgen. Maar juist milieunormen zijn er toch ter bescherming van de werkplekken en leefomgeving van diezelfde burger?

PVV spreekt van enorme betutteling zoals de gemeentelijke stookverboden in Utrecht. Dit creëert steeds meer afstand tussen overheid en burger.

ChristenUnie doelde op voorschriften voor gebruik van zeer schadelijke stoffen waar werknemers aan bloot worden gesteld en hier door hun werkgevers niet over worden ingelicht. Dit heeft grote gezondheidsrisico's tot gevolg.

PVV is het daarmee eens. Maar de gewone burger raakt al met al wel steeds verder van de overheid verwijderd. Het plan is budgetneutraal, maar voor Emmen lopen de kosten juist op met zijn vele milieubelastende bedrijven. De fractie roept op bij de uitwerking niet alleen naar systemen en protocollen te kijken, maar vooral naar uitvoerbaarheid die wordt ingezet op straat en vertrouwt op lokale vakmensen.

SP vindt het stuk technisch ogen, maar het raakt aan iets fundamenteels: hoe kunnen inwoners in een gezonde, veilige en eerlijke omgeving leven? Toezicht en handhaving zijn geen papieren doelen, maar moeten zichtbaar zijn voor mensen, juist waar zij vaker last hebben van lawaai, stank en vervuiling. De overheid moet acteren op hun meldingen. Positief is dat gestuurd wordt op risico's voor efficiënte capaciteitsinzet, op versterkte intergemeentelijke samenwerking en op heldere afspraken en een uniforme werkwijze. Inwoners moeten wel merken dat de milieuregels in wijken en dorpen worden gehandhaafd, om de drempel voor meldingen te verlagen. Een laag risico op papier kan in de praktijk voor veel overlast zorgen: de gemeente moet oog houden voor lokale realiteit en maatwerk, Handhaving mag geen sluitpost zijn. Bij beleid hoort stevig toezicht en uitvoering, zeker in Emmen met zijn vele bedrijven in buitengebied en kwetsbare wijken. De UHS is positief, maar lokaal moet er aandacht blijven voor menselijke maat, nabijheid en praktische uitvoering. Regels zijn pas waardevol bij handhaving die eerlijk en zichtbaar is en oog heeft voor een leefbare wereld.

VVD vraagt of de SP dan ook te porren is voor extra investeringen in toezicht en handhaving.

Als dat nodig is en de vraag komt, is de **SP** daar sec positief over. Handhaving is belangrijk, maar moet wel redelijk en uitvoerbaar zijn.

Wakker Emmen spreekt van een goed en duidelijk omschreven UHS-ontwerp dat inhoudelijk aanstuurt op meer lokale verbindingen en regionale ambities en actuele landelijke ontwikkelingen met uniforme doelen. Er wordt meer ingezet op preventie dan repressie en de focus ligt meer op casussen met hoog risico, uitgaande van begrotingsneutraliteit voor 2026-2027. Dreigt de gemeente de lage risico's niet uit het oog te verliezen? Voorkomen is beter. De geactualiseerde UHS moet de belangen van inwoners, natuur en milieu behartigen.

CDA sluit zich aan bij de meermalen geuite zorgen over de financiële gevolgen van de UHS Drenthe. De risicogerichte aanpak kan tot verschuiving leiden bij de inzet van de ODD-medewerkers. Hierdoor kunnen de kosten voor Emmen met zijn grotere milieurisico hoger worden. De provincie blijft eigen taken uitvoeren. Welke blijven over voor de gemeente? Wanneer wordt dat

beleid geactualiseerd? Er wordt minder inzet verwacht op particuliere en niet-urgente milieuklachten. Wie gaat die klachten dan wél afhandelen?

ChristenUnie wil voorzichtig omgaan met milieu, water en lucht: dit vereist scherp toezicht. De UHS zet bij de ODD meer in op het voortraject van een vergunning. Dit risicogerichte en informatiegestuurde werken is prima. Ondernijning is een belangrijk onderdeel om aan te pakken. Bij een negatief Bibob-advies is met aanvullende voorschriften de vergunning te verlenen, weigeren of alsnog in te trekken. De fractie hoopt dat dan alleen nog bij uitzondering en met strenge eisen een vergunning wordt verleend: 'bezint eer gij begint'. De controles in 2023 bij de meest risicovolle bedrijven tonen dat 21% van de overtreders zich calculerend of zelfs crimineel gedroeg bij locaties met grote impact op milieu en veiligheid. Wat is de inschatting van de ODD dat zij beter gedrag gaan vertonen? Is de kwalificatie 'gedragsverbetering' dan niet te zwak? Zorgwekkende stoffen circuleren in de bedrijfsprocessen. Ze zijn bijzonder schadelijk voor de gezondheid, gaan in het milieu, planten en water zitten en uiteindelijk ook in dier en mens. Wat gaat de gemeente daar zelf aan doen? Want een doel ontbreekt omdat de effecten onbekend zijn. Zeker bij deze categorie voelt die afwachtende houding richting het Rijk niet prettig. Dit moet de komende periode beter geagendeerd worden om hier meer grip op te krijgen. Bij de passage over te grote regeldruk staat dat die ten koste gaat van de economie: is geld dan altijd belangrijker dan milieu en gezondheid?

VVD is blij met het realisme en de budgetneutraliteit in dit goede stuk. Tegelijk zorgt dit voor verwarring over de handhavingcapaciteit. Is die wel voldoende? De VVD is voorstander van het datagericht werken en meetbaarheid en ziet dit ook graag op andere beleidsterreinen terug.

50PLUS informeert of de VVD met 'capaciteit' fte's of competenties bedoelt.

VVD gaat het naast de kwantiteit ook zeker om de kwaliteit: de medewerkers moeten over de juiste papieren beschikken om hun werk aan te kunnen.

Reactie college

Wethouder J. Bos nuanceert dat de budgetneutraliteit i.c. op de totale ODD-begroting slaat. De UHS wordt jaarlijks vertaald in een jaarprogramma met activiteiten en een verdeling der middelen. Daar moet de gemeente Emmen met haar vele risicovolle bedrijven dus alert op zijn. Er is een beweging gaande in de Drentse Maat, een overzicht van activiteiten, producten en diensten die de gemeenten hebben overgedaan naar de ODD naast de wettelijke taken. Zeker bij de zware industrie moet Emmen de gedegen toezicht en handhaving goed afwegen tegen de kosten. Dit vraagt om meer capaciteit als pluspunt. De UHS beschrijft de taken van de ODD, dus meer de (technische) bedrijfskant van toezicht en handhaving van activiteiten. Vandaar dat de inwoner daar niet veel bij betrokken wordt. Bij de kleinere overlast, afwijkingen en fouten waar inwoners meer bij betrokken zijn, moet de ODD meer inzetten op preventie en vooroverleg met bedrijven. Het klopt wel dat richting de inwoner als gesprekspartner het waarom van de regels duidelijker moet worden gemaakt. Dit is meer een zaak van gemeentebestuur dan de Drentse Maat. Meer risicogericht werken gaat ten koste van andere activiteiten. De ODD ruimt wel meer tijd in voor 'vrijveldhandhaving' via surveillances. B&W vragen zich af of dat voldoende is, net als de commissie. Zij kijken naar de inzet van meer boa's op (brede) toezicht en handhaving, waar bij de Kadernota wellicht meer informatie over volgt. Als een Bibob-onderzoek negatief uitpakt, moet de overtreder nu al met een heel goed verhaal komen. Zo ja, dan is de insteek anders dan de vergunning weigeren of intrekken. Maar terecht punt dat de ODD hier aandacht voor moet hebben. Bij de 21% van de overtreders die calculerend of crimineel gedragen, wordt ingezet op gedragsverbetering met preventieve voorlichting en overleg. Dit is een voorbeeld van een concrete doelstelling. De gemeenten moeten dit blijvend monitoren bij de ODD. De UHS beperkt zich bij de zorgwekkende stoffen tot asbest, daar voor de andere stoffen nog geen wettelijke regels zijn. Dat is voor de ODD dus nog een zoektocht, die moet leiden tot Drents beleid. De wethouder is bereid het Emmense beleid daarbij apart van onderhavige zienswijze nog eens uiteen te zetten. De particulier kan nog steeds zijn

meldingen kwijt bij het gemeenteloket. Dan wordt beoordeeld of de ODD of gemeente een melding oppakt. De Drentse UHS zit qua bovenwettelijke ambities in de middenmoot. Het betreft hier wettelijke taken waarvan niet is aangegeven hoe vaak ze moeten gebeuren. Daarnaast zijn er gemeentetaken die aan de ODD zijn gedelegeerd in de Drentse Maat. Daarbij wordt de komende tijd goed gekeken naar de herijking.

Tweede termijn

Voor de **ChristenUnie** blijven de zorgwekkende stoffen hangen. Dat is geen element voor de zienswijze op de UHS. Wel de oproep aan B&W om mee te nemen in het GR-bestuur. Het is geen reden om te blijven wachten op landelijk verband. Wellicht is dat door Noord-Nederland te agenderen in Den Haag. Immers, het gaat om de gezondheid van de inwoners.

Reactie college

Wethouder J. Bos zal deze terechte zorgen meenemen naar zijn collega, die zitting heeft in het GR-bestuur. Verder is op 26 mei de zomermarkt waar de ODD zichzelf presenteert, waar dit signaal ook is over te brengen. Want het gaat om de gezondheid van burgers.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

6C. Nieuwbouw GKC Emmerhout 'De Edelsteen'

Eerste termijn

50PLUS vindt dat ook kindervoorzieningen indien nodig vernieuwd moeten worden. De nieuwbouwlocatie van De Edelsteen is uitstekend, helaas is de OV-bereikbaarheid wegbezuinigd. Kan daar nog eens naar gekeken worden? Dan kunnen bezoekers van verpleeghuis De Horst daar ook van profiteren.

VVD vindt het een mooi plan en een nuttige investering. Is dit 'woeste' bedrag een ruime inschatting om overschrijdingen te voorkomen? Wat zijn de plannen voor de oude locatie Sparrenlaan?

D66 kijkt positief naar dit voorstel om speciaal onderwijs goed te faciliteren. Deze unieke samenwerking tussen Cosis en onderwijs juicht de fractie toe. Bovendien kunnen de omwonenden zich goed vinden in de plannen. Hoe gaat de samenwerking tussen RENN4 en Cosis eruitzien: twee stichtingen onder één dak of een gezamenlijke visie? De Laan van het Kinholt is onlangs aangepakt, maar de weg is ook smaller, wat lastig te rijmen is met het extra verkeer ten gevolge van dit plan. Is bij deze schoolgaande kinderen nagedacht over parallelle, vrijliggende voet- en fietspaden?

Wakker Emmen memoreert dat voor het ontwerp en de constructie nogal wat hobbels waren te nemen. De fractie is dan ook verheugd met dit plan. Fijn te zien dat de samenwerking tussen zorg en onderwijs daarbij behouden blijft. Verblijf in hetzelfde pand en op maat gemaakte lessen bieden echte meerwaarde voor de kinderen en het gevoel van een veilige leeromgeving. 'Al het goede komt langzaam', maar dit plan valt daardoor wel flink duurder uit vanwege de nieuwe KVOO-norm met 1,7 miljoen extra. Welke gevolgen heeft dit voor het totale budget? Er is creatief meegedacht om te zoeken naar de beschikbare middelen. Heeft dit gevolgen voor andere lopende of geplande projecten binnen het budget? De informatieavond voor omwonenden was ook bedoeld voor raadsleden, maar van hen kwam slechts een enkeling opdagen. Wellicht hebben zij de brief van 5 maart niet tijdig gelezen. Is het mogelijk dit soort bijeenkomsten voortaan in de agenda op te nemen? Zeker bij een bijzonder project als dit met forse kredietoverschrijding is het belangrijk de raad goed mee te nemen. De Edelsteen is een fijne en vertrouwde plek voor elke leerling, waar kinderen mogen schitteren en talenten worden geslepen.

PvdA ziet dat beide scholen hun nauwe samenwerking verder intensiveren in deze GKC-nieuwbouw. Is het krediet nu ruim genoeg begroot of zijn er nog tegenvallers te verwachten c.q. op te vangen? Zo moet er een rioolbuis verplaatst worden en is de ruimtelijke procedure nog niet afgerond omdat de nieuwbouw niet volledig past in het omgevingsplan. De taken van Cosis worden ook aanbesteed. Er kan dus een nieuwe aanbieder komen die de taken gaat uitvoeren vanuit het GKC. Wat voor invloed heeft dit op het hele project? Is er al belangstelling vanuit de markt bij de eerste aanbidding? De PvdA gunt al met al het GKC een fijne plek.

Hart voor Emmen erkent het belang van dit project voor speciaal onderwijs in Emmen en waardeert de samenwerking tussen onderwijs en zorg in het GKC. In het inrichtingsplan staat weinig omschreven over de veilige verkeerssituatie voor fietsers en voetgangers en het beperken van de drukte tijdens haal- en brengmomenten.

Reactie college

Wethouder Keen is net als de commissie trots op de samenwerking tussen Cosis en RENN4. Die is al gaande op de huidige locatie. De kinderen die nu nog naar een apart gebouwtje in Parc Sandur gaan, gaan straks naar het GKC – lees: echt naar school. Zo krijgen zij de kans deel te nemen aan het meer reguliere onderwijs, waar ze recht op hebben. Emmen is een voorbeeld in den lande, waar dit project met veel interesse wordt gevolgd. De wethouder is bereid te kijken naar het terugbrengen van de OV-bereikbaarheid voor de GKC-omgeving, maar acht die kans vrij klein. Plannen voor de locatie Sparrenlaan zijn er nog niet. Het college gaat ervan uit dat de nieuwbouw binnen het budget is te realiseren, een reële raming. Bij de herinrichting is al rekening gehouden met de komst van dit GKC. Er komt een vrijliggend wandelpad langs de Laan van het Kinholt. Bij halen en brengen komt er druk op vervoersbewegingen: daar is nauwlettend naar gekeken vanuit het oogpunt van veiligheid. Van dit extra krediet is niet te voorzien dat het in de knel komt met het totale IHP-budget; dat is ook het geval voor lopende en komende projecten. Mede door de excessieve kostenstijgingen de afgelopen jaren is in 2021 flink wat extra krediet vastgesteld, waardoor eerdere bouwprojecten van scholen al binnen budget bleven. De Sport- en Beweegcampus is een apart traject ten opzichte van het IHP. Per brief is de raad een brief met uitnodiging voor de inloopavond gestuurd. Die komt niet automatisch op de raadsagenda. Dit is nu niet meer recht te zetten, maar voortaan wordt zo'n uitnodiging ook op de raadsagenda geplaatst. Mede hierom de toezegging om later dit jaar Cosis en RENN4 uit te nodigen om de raad te vertellen over hun samenwerking. De bouwwerkzaamheden worden gebaseerd op een niet-openbare Europese aanbesteding, dus in twee fasen met een selectie met maximaal vijf partijen om de markt niet te overvragen met te veel concurrentie.

PVV vraagt of de aannemer van de verbouwing van het Biochron ook wordt uitgenodigd.

Wethouder Keen geeft aan dat op een openbare aanbesteding elke aannemer kan reageren. Rond de ruimtelijke procedure worden geen problemen verwacht, dankzij de hierop van toepassing zijnde voorwaarden bij de aanbesteding. Het college heeft hier vertrouwen in.

Tweede termijn

50PLUS vraagt hoelang de termijn in de praktijk is bij de niet te verwachten budgettaire problemen waar het college van uitgaat. Gaat het dan net als bij het Biochron over 40 jaar of korter?

D66 dankt de wethouder voor haar duidelijke toezeggingen. Zij heeft ook de zorgen weggenomen over de verkeersveiligheid. Het vrijliggende voetpad is een verstandige maatregel. D66 gaat ervan uit dat de vrij mondig EOP Emmerhout zich laat horen voor zover het inrichtingsplan niet goed is en dat het college de situatie ter plekke later gaat evalueren na oplevering.

Wakker Emmen is blij dat de gemeente qua budget ruim in het jasje zit en dit voor de overige projecten eerst geen knelpunten gaat opleveren. Ook dankt de fractie voor de toezegging voor het plaatsen van uitnodigingen op de raadsagenda.

PvdA vindt het fijn te hebben mogen debatteren over onderwijsfaciliteiten waar kinderen recht op hebben.

Reactie college

Wethouder Keen had het bij de door 50PLUS aangehaalde termijn niet over 40 jaar, maar over zo'n vijf à zes jaar.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7. **Bespreken A-stukken: n.v.t.**

8. **Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.**

9. **Vaststellen verslag vorige vergadering**

9A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 13 maart 2025

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de notulen van 13 maart 2025 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

10. **Ingekomen stukken vanuit het college/presidium**

Er zijn geen agenderingsverzoeken.

11. **Overige ingekomen stukken: n.v.t.**

12. **Sluiting**

Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 21.32 uur onder dankzegging.